

มคอ.๓ รายละเอียดของวิชา
๑๑๒ ๔๑๒ พุทธปรัชญา
(Buddhist Philosophy)

หลักสูตรสาขาวิชาปรัชญา
คณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

รายละเอียดของวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
คณะ	พุทธศาสตร์
หลักสูตรสาขาวิชา	ศาสนาและปรัชญา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อวิชา

๑๑๒ ๔๑๒ พุทธปรัชญา

๒. จำนวนหน่วยกิต

๓(๐-๖-๖)

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาปรัชญา

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอน พระมหาประทีป สญญโม ดร.

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ พระครูปริยัติธรรมวงศ์, ผศ.ดร., พระมหาปพน กตสารโร/แสงย์้อย, พระมหาประทีป สญญโม ดร. ผศ.พลเผ่า เพ็งวิภาศ, พระสมบัตร์ รุติญาโณ, ดร.

๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ ๑ ชั้นปีที่ ๔

๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

๘. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจในประวัติและพัฒนาการของพุทธปรัชญาในด้านอภิปรัชญา, ญาณวิทยา, จริยศาสตร์, สุนทรียศาสตร์และปรัชญาสังคมและการเมืองของพุทธปรัชญาพร้อมกับการศึกษาเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวคิดปรัชญาตะวันตกและปรัชญาร่วมสมัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา / ปรับปรุงรายวิชา

ก. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

๑. อธิบายกรอบแนวคิดเรื่องปรัชญาและประวัติและพัฒนาการของปรัชญาก่อนสมัยพุทธกาลและปรัชญาร่วมสมัยพุทธกาลและปัญหาข้อแตกต่างระหว่างพระพุทธศาสนากับปรัชญาได้

๒. อธิบายแนวคิดเรื่องอภิปรัชญา, ญาณวิทยา, จริยศาสตร์, สุนทรียศาสตร์และปรัชญาสังคมและการเมืองในพุทธปรัชญาได้

๓. มีความและสามารถวิเคราะห์ข้อเปรียบเทียบระหว่างแนวคิดของพุทธปรัชญากับปรัชญาตะวันตกและปรัชญาตะวันออกในประเด็นปัญหาเชิงปรัชญาได้

๔. รู้วิธีและเข้าใจการประยุกต์ใช้แนวคิดของพุทธปรัชญามาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตและสังคมได้

ข. วัตถุประสงค์เชิงคุณธรรม

๑. มีสภาพจิตใจที่เข้มแข็งขึ้น สามารถควบคุมตนเองได้ในทุกสถานการณ์

๒. มีสภาพจิตใจที่เบิกบาน แจ่มใส

๓. รู้จักบริหารจัดการกับตัวเองได้อย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์ รู้จักคิด รู้จัก ควบคุมตัวเอง ก้าวทันกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก

ค. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning

๒. ปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวิเคราะห์หมโนทัศน์สำคัญในพุทธปรัชญา ด้านอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ ตลอดจนวิเคราะห์อิทธิพลของหมโนทัศน์เหล่านี้ต่อแนวคิดสำคัญๆ ในทางปรัชญา

๒. จำนวนชั่วโมงที่ต้องใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ / งานภาคสนาม / การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม/	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต	
๑.คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑) ด้านบุคลิกภาพ	มีการสอดแทรกเรื่อง การสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกายการเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจา สื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องและในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
๒)ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนวินัยในตนเอง	- กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในตนเอง

	<p>การนำเสนอรายงาน เพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ - มีกติกากิจที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลาเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็น 																																																																							
๓) ด้านจริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงแก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านภาษาบาลีสันสกฤตไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้ นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้																																																																							
๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ.๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๔))																																																																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">๑. คุณธรรม จริยธรรม</th> <th colspan="5">๒. ความรู้</th> <th colspan="5">๓. ทักษะทางปัญญา</th> <th colspan="5">๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อสังคม</th> <th colspan="5">๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</th> </tr> <tr> <th>๑</th><th>๒</th><th>๓</th><th>๔</th><th>๕</th> <th>๑</th><th>๒</th><th>๓</th><th>๔</th><th>๕</th> <th>๑</th><th>๒</th><th>๓</th><th>๔</th><th>๕</th> <th>๑</th><th>๒</th><th>๓</th><th>๔</th> <th>๑</th><th>๒</th><th>๓</th><th>๔</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>●</td><td>○</td><td>○</td><td>●</td><td>●</td> <td>●</td><td>●</td><td>○</td><td>●</td><td>○</td> <td>●</td><td>○</td><td>●</td><td>○</td><td>○</td> <td>●</td><td>○</td><td>●</td><td>○</td> <td>○</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td> </tr> </tbody> </table>		๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อสังคม					๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	●	○	○	●	●	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	●
๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อสังคม					๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ																																																				
๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔																																																		
●	○	○	●	●	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	●																																																		
๑. คุณธรรมและจริยธรรม																																																																								
๑) ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม																																																																						
(๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	(๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวม ในการเรียนการสอน (๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน (๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา (๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน	(๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง (๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอ และการตอบคำถาม (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต (๔) นิสิตประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน																																																																						
๒. ความรู้																																																																								
๑) ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้																																																																						

<p>(๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา</p> <p>(๒) ใช้ความรู้มาอธิบาย ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมี เหตุผล</p> <p>(๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการ ดำเนินชีวิตได้และแสวงหา ความรู้อย่างต่อเนื่อง</p>	<p>(๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ ปัญหา</p> <p>(๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา</p> <p>(๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ</p> <p>(๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ</p> <p>(๕) ศึกษาดูงาน</p>	<p>(๑) ทดสอบย่อย</p> <p>(๒) สอบกลางภาคและปลายภาค เรียน</p> <p>(๓) ผลการรายงานหรืองานที่ มอบหมาย</p> <p>(๔) นำเสนอผลงาน</p>
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>		
<p>๑) ผลการเรียนรู้ด้านปัญญา</p>	<p>๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านปัญญา</p>	<p>๓) กลยุทธ์การประเมินผลการ เรียนรู้ด้านปัญญา</p>
<p>(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความ เข้าใจ และประเมินข้อมูลจาก หลักฐาน</p> <p>(๒) สามารถวิเคราะห์และ สังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมี เหตุผล</p> <p>(๓) สามารถประยุกต์ความรู้และ ทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่าง เหมาะสม</p>	<p>(๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ ภาพประกอบ</p> <p>(๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา</p> <p>(๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ</p> <p>(๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ</p> <p>(๕) ศึกษาดูงาน</p>	<p>(๑) ทดสอบย่อย</p> <p>(๒) สอบกลางภาคและปลายภาค เรียน</p> <p>(๓) ผลการรายงานหรืองานที่ มอบหมาย</p> <p>(๔) นำเสนอผลงาน</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>		
<p>๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ</p>	<p>๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ</p>	<p>๓) กลยุทธ์การประเมินผลการ เรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ</p>
<p>(๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งใน ฐานะผู้นำและผู้ตาม</p> <p>(๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุม อารมณ์ และยอมรับความแตกต่าง ระหว่างบุคคล</p> <p>(๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม</p>	<p>(๑) มอบหมายงานกลุ่ม</p> <p>(๒) สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นใน ชุมชนและสังคม</p> <p>(๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้น เรียนและนอกชั้นเรียน</p> <p>(๔) ศึกษาดูงาน</p>	<p>(๑) สังเกตพฤติกรรมและการ แสดงออกระหว่างการเรียนการสอน และการทำงานร่วมกับเพื่อน</p> <p>(๒) ประเมินผลงานที่ได้รับ มอบหมาย</p> <p>(๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วม กิจกรรมของนิสิต</p>
<p>๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>		
<p>๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ</p>	<p>๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ</p>	<p>๓) กลยุทธ์การประเมินผลการ เรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>

<p>(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้</p> <p>(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร ความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน</p> <p>(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>(๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ</p> <p>(๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ</p> <p>(๓) นำเสนองานโดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>๑) การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี</p> <p>๒) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอน</p> <p>3) ใช้ ภาษาในการติดต่อสื่อสาร ความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน</p> <p>4) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม</p>
--	---	---

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
๑	<p>-แนะนำแนวสังเขปรายวิชา,แผนการสอน</p> <p>- แนะนำกำเนิดแห่งพระพุทธศาสนาและการเกิดขึ้นของปรัชญาตะวันออก-ตก</p> <p>๑. บ่อเกิดแห่งพุทธปรัชญา</p> <p>๑.๑ บทนำ ปรัชญาพราหมณ์ในสมัยพุทธกาล บ่อเกิดภูมิปัญญาตะวันออก</p> <p>๑.๒ พื้นฐานของความเชื่อของปรัชญาในอินเดีย ๖ สำนัก ก่อนเกิดพุทธปรัชญา</p> <p>๑.๓ การอุบัติขึ้นของพระพุทธศาสนา</p> <p>๑.๔ การประกาศพระศาสนาของพระพุทธเจ้าและพระสาวก</p> <p>๑.๕ การตอบปัญหาและแสดงธรรมของพระพุทธเจ้า</p> <p>๑.๕ การจัดการองค์การสงฆ์ในครั้งพุทธกาล</p> <p>๑.๖ การบัญญัติพระธรรมวินัย</p> <p>๑.๗ ทำทิวของพระพุทธศาสนาต่อปรัชญา</p> <p>๑.๗ สาขาของพุทธปรัชญา</p> <p>สรุป</p>	๓	<p>เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร</p> <p>๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน</p> <p>๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ หลังจากเรียน</p> <p>๓. ประเด็นสำหรับศึกษา</p> <p>๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์</p> <p>วิพากษ์ประจำสัปดาห์</p>	<p>พม.</p> <p>ประทีป</p> <p>สฤษฎโม</p> <p>,ดร.</p>
๒	<p>อภิปรัชญาในทัศนะของพุทธปรัชญา</p> <p>๒.๑ ความหมาย, ขอบข่ายเนื้อหาของอภิปรัชญาทั่วไป</p> <p>๒.๓ บ่อเกิดแนวคิดทางอภิปรัชญา</p> <p>๒.๔ แนวคิดทฤษฎีทางอภิปรัชญา</p> <p>๒.๔.๑ ปรัชญาจิตนิยม</p>	๓	<p>เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร</p> <p>๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน</p>	<p>พม.</p> <p>ประทีป</p> <p>สฤษฎโม</p> <p>,ดร.</p>

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)	กิจกรรมการ เรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
	๒.๔.๒ ปรัชญาสารนิยม ๒.๔.๓ ปรัชญาธรรมชาตินิยม ๒.๔.๔ พุทธปรัชญา สรุป		๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ หลังจากเรียน ๓. ประเด็นสำหรับ ศึกษา ๔. ปัญหาสำหรับ วิเคราะห์ วิพากษ์ประจำสัปดาห์	
๓	จักรวาลในทัศนะของพุทธปรัชญา ๓.๑ ความเป็นมา,ความสำคัญ,ละกำเนิดของจักรวาล พุทธปรัชญา ๓.๒ ลักษณะของจักรวาล ๓.๒.๑ โครงสร้างของจักรวาล ๓.๒.๒ กามภูมิ ๓.๒.๓ รูปภูมิ ๓.๒.๔ อรูปภูมิ ๓.๒.๕ โลกุตระภูมิ ๓.๓ การสิ้นสุดของจักรวาล สรุป	๓	เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร ๑. วัตถุประสงค์ของ การเรียน ๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ หลังจากเรียน ๓. ประเด็นสำหรับ ศึกษา ๔. ปัญหาสำหรับ วิเคราะห์ วิพากษ์ประจำสัปดาห์	พม. ประทีป สบุญโญ ,ดร.
๔	ชั้น ๕ ในทัศนะของพุทธปรัชญา ๔.๑ บทนำความหมาย,ประเภทของชั้น ๕ ในพุทธ ปรัชญา ๔.๒ ชั้น ๕ กับความเพนไปของชีวิต ๔.๓ กระบวนสืบต่อแห่งชั้น ๕ ๔.๔ ชั้น๕ ที่ปรากฏในคัมภีร์ทางพุทธศาสนา ๔.๔.๑ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร: ชั้น๕ มีกอนสมัย พุทธกาลแต่เป็นอดีต ๔.๔.๒ สัตตัญฐานสูตร: พุทธวิธีให้เห็นโทษในชั้น๕ ๔.๔.๓ อัสสารทสูตร: คุณและโทษของชั้น ๕ ๔.๔.๔ สังคหาสังคหพหิทเทศ: องค์กรที่สามารถสง เคราะห์เขากับชั้นและนิพพาน ๔.๔.๕ มรุตกติกสูตร : ชั้น๕ ปฏิบัติการรวมกัน ๔.๔.๖ อุปาทิยามานสูตรและสูตรอื่น : ชั้น ๕ สาเหตุให้ ยึดมั่นถือมั่น ๔.๔.๗ ชั้น ๕ ในฐานะเป็นกฎธรรมชาติ สรุป	๓	เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร ๑. วัตถุประสงค์ของ การเรียน ๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ หลังจากเรียน ๓. ประเด็นสำหรับ ศึกษา ๔. ปัญหาสำหรับ วิเคราะห์ วิพากษ์ประจำสัปดาห์	พม. ประทีป สบุญโญ ,ดร.

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)	กิจกรรมการ เรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
๕	<p>อริยสัจ ๔ ในทัศนะของพุทธปรัชญา</p> <p>๕.๑ บทนำ ความหมาย,ความเป็นมาของอริยสัจ ๔</p> <p>๕.๒ ความหมาย,ประเภทของทุกขอริยสัจ</p> <p>๕.๓ ทุกขอริยสัจที่แสดงไว้ในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท</p> <p>๕.๓.๑. ทุกขอริยสัจในพระไตรปิฎกและอรรถกถา</p> <p>๕.๓.๒. ทุกขอริยสัจในคัมภีร์วิสุทธิมรรค</p> <p>สรุป</p>	๓	<p>เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร</p> <p>เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร</p> <p>๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน</p> <p>๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน</p> <p>๓. ประเด็นสำหรับศึกษา</p> <p>๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์</p> <p>วิพากษ์ประจำสัปดาห์</p>	<p>พม.</p> <p>ประทีป สฤษฎโม ,ดร.</p>
๖	<p>ไตรลักษณ์ ในทัศนะของพุทธปรัชญา</p> <p>๖.๑ บทนำ ความหมายและลักษณะของไตรลักษณ์</p> <p>๖.๒ สิ่งปิดบังไม่ให้เห็นไตรลักษณ์</p> <p>๖.๒.๑ สันตติ</p> <p>๖.๒.๒ อิริยาบถ</p> <p>๖.๒.๓ ขนสังขญา</p> <p>๖.๓ คำสอนเรื่องไตรลักษณ์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา</p> <p>สรุป</p>	๓	<p>เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร</p> <p>๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน</p> <p>๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน</p> <p>๓. ประเด็นสำหรับศึกษา</p> <p>๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์</p> <p>วิพากษ์ประจำสัปดาห์</p>	<p>พม.</p> <p>ประทีป สฤษฎโม ,ดร.</p>
๗	<p>ปฏิบัติสมุปปาท ในทัศนะของพุทธปรัชญา</p> <p>๗.๑บทนำ ความหมายและความสำคัญของปฏิบัติสมุปปาท</p> <p>๗.๒ ปฏิบัติสมุปปาทฝ่ายเหตุและฝ่ายผล</p> <p>๗.๓ ปฏิบัติสมุปปาทในพุทธศาสนาเถรวาท</p> <p>๗.๔ องค์ธรรมในปฏิบัติสมุปปาท</p> <p>๗.๕ การสืบต่อของปฏิบัติสมุปปาท</p> <p>๗.๖ หลักปฏิบัติสมุปปาทตามทัศนะนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา</p> <p>๗.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องปฏิบัติสมุปปาท</p> <p>สรุป</p>	๓	<p>เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร</p> <p>๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน</p> <p>๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน</p> <p>๓. ประเด็นสำหรับศึกษา</p> <p>๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์</p> <p>วิพากษ์ประจำสัปดาห์</p>	<p>พม.</p> <p>ประทีป สฤษฎโม ,ดร.</p>

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
๘	<p>นิพนธ์ในทัศนะของพุทธปรัชญา</p> <p>๘.๑ บทนำ ความหมาย, กระบวนการบรรลุนิพนธ์</p> <p>๘.๑ กระบวนทัศน์นิพนธ์แบบเฉพาะของพระเถระในไทย</p> <p>๘.๑ กระบวนการบรรลุนิพนธ์แบบวิชาวาทธรรมกาย</p> <p>๘.๑ กระบวนทัศน์นิพนธ์ตามรูปแบบการปฏิบัติแบบมโนมยิทธิ</p> <p>๘.๑ กระบวนทัศน์นิพนธ์ตามรูปแบบการปฏิบัติแบบบริการ “พุทธโธ”</p> <p>๘.๑ กระบวนทัศน์นิพนธ์ตามรูปแบบการปฏิบัติแบบรูปนาม</p> <p>๘.๑ กระบวนทัศน์นิพนธ์ตามรูปแบบการปฏิบัติแบบมีสติ กำหนดความรู้สึกตัวในการเคลื่อนไหวมือ</p> <p>๘.๑ กระบวนทัศน์นิพนธ์มีรูปแบบการปฏิบัติจิตว่างแบบสุญญตา</p> <p>๘.๑ กระบวนทัศน์นิพนธ์ของพระพรหมคุณาภรณ์ สรุปรูป</p>	๓	<p>เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร</p> <p>๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน</p> <p>๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน</p> <p>๓. ประเด็นสำหรับศึกษา</p> <p>๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์</p> <p>วิพากษ์ประจำสัปดาห์</p>	<p>พม.</p> <p>ประทีป</p> <p>สญญโม</p> <p>,ดร.</p>
๙	<p>ญาณวิทยาในทัศนะของพุทธปรัชญา</p> <p>๙.๑ บทนำ แนวคิดเรื่องญาณวิทยาทั่วไป</p> <p>๙.๒ ความเพนมาและความหมาย,บ่อเกิด, ธรรมชาติ,ความสมเหตุสมผล,เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินความรู้ของญาณวิทยาตะวันตก</p> <p>๙.๓ ความเพนมาและความหมาย,บ่อเกิด, ธรรมชาติ,ความสมเหตุสมผล,เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินความรู้ของญาณวิทยาในทัศนะของพุทธปรัชญา</p> <p>๙.๔ ระดับของความรู้</p> <p>๙.๔.๑ ความรู้ระดับจินตามยปัญญา</p> <p>๙.๔.๒ ความรู้ระดับสุตมยปัญญา</p> <p>๙.๔.๓ ความรู้ระดับภาวนามยปัญญา</p> <p>๙.๕ เปรียบเทียบญาณวิทยาในพุทธปรัชญากับญาณวิทยาตะวันตก</p> <p>สรุปรูป</p>	๓	<p>เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร</p> <p>๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน</p> <p>๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน</p> <p>๓. ประเด็นสำหรับศึกษา</p> <p>๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์</p> <p>วิพากษ์ประจำสัปดาห์</p>	<p>พม.</p> <p>ประทีป</p> <p>สญญโม</p> <p>,ดร.</p>
๑๐	<p>ญาณวิทยาในธรรมจักรกับปวัตตนสูตร</p> <p>๑๐.๑ บทนำ ความหมายของปัญญาในธัมมจักรกับปวัตตนสูตร</p>			

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
	๑๐.๒ เนื้อหาโดยและที่มาธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ๑๐.๓ ปัญญาในธัมมจักกัปปวัตตนสูตร : ความหมาย, ๓ วาระ กับ ๑๒ อากา ๑๐.๔ ปัญญา ๓ วาระ (หรือปัญญา ๓ รอบ) ๑๒ อากา กับ การสรุปของพระพุทธรเจ้า สรุป	๓	เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร ๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน ๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน ๓. ประเด็นสำหรับศึกษา ๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์ วิพากษ์ประจำสัปดาห์	พม. ประทีป สบุญโม ,ดร.
๑๑	ญาณวิทยาในอนุปปพิภคา ๑๑.๑ บทนำ ความหมายเกี่ยวกับอนุปปพิภคา ๑๑.๒ สารสำคัญของอนุปปพิภคา ๕ ๑๑.๒.๑ ทานภคา ๑๑.๒.๒ สีลภคา ๑๑.๒.๓ สัคคภคา ๑๑.๒.๔ กามาทีนวกภคา ๑๑.๒.๕ เนกขัมมานิสังสภคา ๑๑.๓ วิธีการแสดงอนุปปพิภคา ๑๑.๔ หลักการแสดงอนุปปพิภคาธรรมของพระพุทธรเจ้า ๓.๒.๑ กลุ่มผู้เปื้อน่ายในการครองเรือน ๓.๒.๒ กลุ่มผู้มีความเลื่อมใสในพระพุทธรเจ้า ๓.๒.๓ กลุ่มผู้มีความศรัทธาในพระรัตนตรัย ๓.๒.๔ กลุ่มผู้มีความเชื่อเดิมและนับถือศาสนาอื่น ๑๑.๕ ผลของการแสดงอนุปปพิภคาของพระพุทธรเจ้า สรุป	๓	เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร ๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน ๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน ๓. ประเด็นสำหรับศึกษา ๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์ วิพากษ์ประจำสัปดาห์	พม. ประทีป สบุญโม ,ดร.
๑๒	ญาณวิทยาในสติปัฏฐานสูตร ๑๒.๑ บทนำ ความหมาย,ความสำคัญของสติปัฏฐาน สูตร ๑๒.๒ ญาณวิทยาในสติปัฏฐานสูตร ๑๒.๒.๑ พุทธญาณวิทยาในกายานุปัสสนาสติปัฏฐาน ๑๒.๒.๒ พุทธญาณวิทยาในเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน ๑๒.๒.๓ พุทธญาณวิทยาในจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน	๓	เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร ๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน	พม. ประทีป สบุญโม ,ดร.

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
	๑๒.๒.๔ พุทธญาณวิทยาในธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ๑๒.๓ ความรู้ในสติปัฏฐาน ๔ ๑๒.๓.๑ ความรู้ระดับสมมติสัจจะ ๑๒.๓.๒ ความรู้ระดับปรมัตถสัจจะ ๑๒.๔ ระดับของความรู้ ๑๒.๔.๑ ความรู้ระดับจินตามยปัญญา ๑๒.๔.๒ ความรู้ระดับสุตมยปัญญา ๑๒.๔.๓ ความรู้ระดับภาวนามยปัญญา สรุป		๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน ๓. ประเด็นสำหรับศึกษา ๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์ วิพากษ์ประจำสัปดาห์	
๑๓	จริยศาสตร์ในทัศนะของพุทธปรัชญา ๑๓.๑ บทนำ ความหมาย,ขอบเขต ลักษณะและประเภทของจริยศาสตร์-ตะวันตก-ออก ๑๓.๒ แนวคิดจริยศาสตร์ตามมนุษยนิยม ๑๓.๓ คุณค่าทางจริยศาสตร์ ๑๓.๔ เกณฑ์การตัดสินทางจริยศาสตร์ ๑๓.๕ เป้าหมายสูงสุดในทางจริยศาสตร์ ๑๓.๖ จริยศาสตร์ในทัศนะของพุทธปรัชญา ๑๓.๗ ความหมาย,ขอบเขต,หลักของจริยศาสตร์ในทัศนะของพุทธปรัชญา ๑๓.๘ ประโยชน์ของจริยศาสตร์ ๑๓.๙ แนวคิดทางพุทธจริยศาสตร์ ๑๓.๑๐ เกณฑ์ตัดสินความดี-ความชั่วในทัศนะของพุทธจริยศาสตร์ สรุป	๓	เพาเวอร์พ้อยท์และเอกสาร ๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน ๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน ๓. ประเด็นสำหรับศึกษา ๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์ วิพากษ์ประจำสัปดาห์และเอกสาร	พม. ประทีป สฤษฎโม ,ดร.
๑๔	วัตร ๑๔ อย่างที่พระสงฆ์พึงปฏิบัติในพุทธปรัชญา ๑๔.๑ ความหมายและความเป็นมาของข้อวัตร ๑๔ ข้อ ๑๔.๒ ประเภทและหน้าที่ควรปฏิบัติตามข้อวัตร ๑๔ ข้อ ๑๔.๒.๑ อาคันตุกวัตรและหน้าที่ควรปฏิบัติตามอาคันตุกวัตร ๑๔.๒.๒ อวาสิกวัตรและหน้าที่ควรปฏิบัติตามอวาสิกวัตร ๑๔.๒.๓ คมิกวัตรและหน้าที่ควรปฏิบัติตามคมิกวัตร ๑๔.๒.๔ ภัตตานุโมทนาวัตรและหน้าที่ควรปฏิบัติตามภัตตานุโมทนาวัตร	๓	เพาเวอร์พ้อยท์และเอกสาร ๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน ๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน ๓. ประเด็นสำหรับศึกษา ๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์ วิพากษ์ประจำสัปดาห์	พม. ประทีป สฤษฎโม ,ดร.

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
	<p>๑๔.๒.๕ ภัตตาคารภัตตาคารและหน้าที่ควรปฏิบัติตามภัตตาคารภัตตาคาร</p> <p>๑๔.๒.๖ ปินทวาริกภัตตาคารและหน้าที่ควรปฏิบัติตามปินทวาริกภัตตาคาร</p> <p>๑๔.๒.๗ อารัญญิกภัตตาคารและหน้าที่ควรปฏิบัติตามอารัญญิกภัตตาคาร</p> <p>๑๔.๒.๘ เสนาสนภัตตาคารและหน้าที่ควรปฏิบัติตามเสนาสนภัตตาคาร</p> <p>๑๔.๒.๙ ชั้นตมรภัตตาคารและหน้าที่ควรปฏิบัติตามชั้นตมรภัตตาคาร</p> <p>๑๔.๒.๑๐ วัจกุฎีภัตตาคารและหน้าที่ควรปฏิบัติตามวัจกุฎีภัตตาคาร</p> <p>๑๔.๒.๑๑ อุปัชฌายภัตตาคารและหน้าที่ควรปฏิบัติตามอุปัชฌายภัตตาคาร</p> <p>๑๔.๒.๑๒ สัทธวิหาริกภัตตาคารและหน้าที่ควรปฏิบัติตามสัทธวิหาริกภัตตาคาร</p> <p>๑๔.๒.๑๓ อาจารย์ภัตตาคารและหน้าที่ควรปฏิบัติตามอาจารย์ภัตตาคาร</p> <p>๑๔.๒.๑๔ อันตวาสิกภัตตาคารและหน้าที่ควรปฏิบัติตามอันตวาสิกภัตตาคาร</p> <p>๑๔.๓ คุณลักษณะและความสำคัญของข้อวัตร ๑๔</p> <p>๑๔.๔. โทษและประโยชน์ที่เกิดจากข้อวัตร ๑๔ สรุป</p>			
๑๕	<p>หลักการปฏิบัติจุดดั่งภัตตาคารในทัศนะของพุทธปรัชญา</p> <p>๑๕.๑ ความหมายและความเป็นมาเรื่องจุดดั่งภัตตาคารในพุทธปรัชญา</p> <p>๑๕.๒ ความสำคัญของจุดดั่งภัตตาคารในพระพุทธศาสนา</p> <p>๑๕.๓ แนวคิดและบริบทการปฏิบัติจุดดั่งภัตตาคารในพระพุทธศาสนา</p> <p>๑๕.๔ ประเภทและการปฏิบัติตามหลักจุดดั่งภัตตาคาร ๑๓</p> <p>๑๕.๔.๑ ปังสุกุลิกังคะ การถือทรงผ้าบังสุกุลเป็นวัตร</p> <p>๑๕.๔.๒ เตจิวริกังคะ การถือทรงเพียงไตรจีวรเป็นวัตร</p> <p>๑๕.๔.๓ ปินทวาตีกังคะ การถือเทียวปินทวาตเป็นวัตร</p>	๓	<p>เพาเวอร์พ้อยท์ และเอกสาร</p> <p>๑. วัตถุประสงค์ของการเรียน</p> <p>๒. การวัดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลังจากเรียน</p> <p>๓. ประเด็นสำหรับศึกษา</p> <p>๔. ปัญหาสำหรับวิเคราะห์</p> <p>วิพากษ์ประจำสัปดาห์</p>	<p>พม.</p> <p>ประทีป</p> <p>สฤษฎิโม</p> <p>,ดร.</p>

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)	กิจกรรมการ เรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
	๑๕.๔.๔ สปทานจาริกังคะ การถือเทียวบิณฑบาตไป ตามแถวเป็นวัตร ๑๕.๔.๕ เอกาสนิกังคะ การถือนั่งฉัน ณ อาสนะเดียว เป็นวัตร ๑๕.๔.๖ ปัตตปิณฑกังคะ การถือนั้นเฉพาะในบาตรเป็น วัตร ๑๕.๔.๗ ขลุปัจฉภาตติกังคะ การถือห้ามภัตอันน ามา ถวายเมื่อภายหลังเป็นวัตร ๑๕.๔.๘ อารัญญิกังคะ การถืออยู่ป่าเป็นวัตร ๑๕.๔.๙ รุกขมุสิกังคะ การถืออยู่โคนไม้เป็นวัตร ๑๕.๔.๑๐ อัปโภกาสิกังคะ การถืออยู่ในที่แจ้งเป็นวัตร ๑๕.๔.๑๑ โสสานิกังคะ การถืออยู่ป่าช้าเป็นวัตร ๑๕.๔.๑๒ ยถาสันถติกังคะ ถือการอยู่ในเสนาสนะอัน ท่านจัดให้อย่างไรเป็นวัตร ๑๕.๔.๑๓ เนสัชชิกังคะ การถือการนั่งเป็นวัตร ๑๕.๖ วิธีการปฏิบัติตรงควัตรของพระสาวก ๑๕.๗ ประโยชน์ (อานิสงส์) ของตรงควัตร ๑๓ สรุปล			
๑๖	โครงการ...บูรณาการ...จิตตอาสา...พัฒนา...? ต้องเพิ่ม ขึ้นมา... สอบปลายภาค	๓	จัดการสอบตาม ระเบียบของวิทยาลัย สงฆ์ขอนแก่น	พม. ประทีปบุญ โม
	รวม	๔๘		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๗	ร้อยละ% ร้อยละ%
๒	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	ร้อยละ%

๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	ร้อยละ%
---	--	-----------------	---------

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

พระศรีคัมภีร์ญาณ (สมจินต์ วันจันทร์). พุทธปรัชญา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร :มหาวิทยาลัยมหา

จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔

อภิชัย โพธิ์ประสิทธิ์ศาสตร์. พระพุทธศาสนamahayan. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย,

๒๕๓๙.

เจษฎา ทองรุ่งโรจน์. พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ปรัชญา. กรุงเทพมหานคร : แสงดาว, ๒๕๕๗.

พระพุทธโฆษะ. พระวิสุทธิมรรค : พระคัมภีร์ประจำครอบครัวชาวพุทธ. แปลโดยพุทธศาสนสมาคม. พิมพ์ครั้งที่

๓. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์คั่นคว้างทางพระพุทธศาสนา, ๒๕๒๑.

พระพุทธโฆษะ. คัมภีร์วิสุทธิมรรค. แปลและเรียบเรียงโดย สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร). พิมพ์

ครั้งที่ ๔ กรุงเทพมหานคร : บริษัท ประยูรวงศ์พันธ์ตั้ง จำกัด, ๒๕๔๖.

สุมาลี มหณรงค์ชัย. พระนาคาชูณะกับคำสอนว่าด้วยทางสายกลาง. กรุงเทพมหานคร : ศยาม, ๒๕๔๘

สมภาร พรหมทา. พุทธปรัชญาในอภิธรรมปิฎก. กรุงเทพมหานคร : ปัญญาฉัตร บุ๊คส์ บายดิ้ง, ๒๕๕๔.

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

กรุณา-เรื่องอุไร กุศลาสัย. ภารตวิทยา. กรุงเทพ : สำนักพิมพ์สยาม, ๒๕๑๖.

จ่านงค์ ทองประเสริฐ. บ่อเกิดลัทธิประเพณีอินเดีย. กรุงเทพ : อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๐.

ฉัตรสุมาลย์กบิลสิงห์ (ชัญเสน). พระพุทธศาสนาแบบทิเบต. กรุงเทพฯ: ส่องสยาม, ๒๕๓๘.

เชอเกียม ตรุงปะ रिโมโปเช และฟรานเชสกา เฟอร์แมนเดิ้ล. คัมภีร์มรณศาสตร์แห่งทิเบต. แปลโดย อนุสรณ์

ติปยานนท์, กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง, ๒๕๕๗.

เชอเกียล นัมไค นอร์บู. ชกเซน : คำสอนลับแห่งวัชรยาน วิถีธรรมสู่การรู้แจ้ง. แปลโดย รุจิรา เจริญศักดิ์

กรุงเทพมหานคร : สวนเงินมีมา, ๒๕๖๑.

ทวีวัฒน์ ปุณฺทริกโกวิวัฒน์. ศาสนาและปรัชญาในจีน ทิเบต และญี่ปุ่น. กรุงเทพมหานคร : ๒๕๔๕.

พระคณาจารย์จีนธรรมสมาธิวัตร (เย็นเต็ก) และคณะสงฆ์จีนนิกาย. พระพุทธศาสนamahayan.

กรุงเทพมหานคร : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด, ๒๕๓๑.

๙๑๖ Alex Waymann, Tantric Buddhism, (Delhi: Motilan, ๑๙๙๗),p.๑๒.

พระพรหมบัณฑิต. พระไตรปิฎกฉบับสากล : วิถีธรรมจากพุทธปัญญา. พระนครศรีอยุธยา :มหาวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

พระสงฆ์จ๊กก. วัชรปรัชญาปารมิตาสูต. แปลโดย อมร ทองสุก. พิมพ์ครั้งที่ ๓. ปทุมธานี : ชุนหวัด,

๒๕๕๐.

โรเบิร์ต เทอร์แมน. สารพระพุทธศาสนาของทิเบต. แปลโดย ส.ศิริรักษ์, พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร :

เคล็ดไทย, ๒๕๔๖.

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

พระศรีคัมภีร์ญาณ (สมจินต์ วันจันทร์). พุทธปรัชญา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร :มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔

อภิชัย โพธิ์ประสิทธิ์ศาสตร์. พระพุทธศาสนายาน. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

เจษฎา ทองรุ่งโรจน์. พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ปรัชญา. กรุงเทพมหานคร : แสงดาว, ๒๕๕๗.

พระพุทฺธโฆษะ. พระวิสุทธิมรรค : พระคัมภีร์ประจำครอบครัวชาวพุทธ. แปลโดยพุทธศาสนสมาคม. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ค้นคว้าทางพระพุทธศาสนา, ๒๕๒๑.

พระพุทฺธโฆษะ. คัมภีร์วิสุทธิมรรค. แปลและเรียบเรียงโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร). พิมพ์ครั้งที่ ๔ กรุงเทพมหานคร : บริษัท ประยูรวงศ์พรินท์ติ้ง จำกัด, ๒๕๔๖.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ขอเสนอแนะผ่านเวบบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

-การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

-มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปีหรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือนวัตกรรมใหม่ๆ
